

Danske Ølentusiasters forbrugerpolitik

Vedtaget på den ordinære generalforsamling den 11. marts 2006

1.	Det danske returpantssystem	1
2.	Europapolitik / EBCU	3
3.	Bryggerierne, importørerne og detailhandelen.....	4
4.	Forbrugerrådet	5
5.	Alkoholpolitik	6
6.	Datomærkning og varedeklaration	7
7.	Andet.....	8

1. Det danske returpantssystem

5 Det nuværende danske pantsystem blev indført i forbindelse med, at øl og sodavand på dåse blev tilladt i Danmark i 2002. Systemet administreres af firmaet Dansk Retursystem A/S. Danske Ølentusiaster sidder i dag i Dansk Retursystems Kontaktudvalg, og foreningen har således en løbende dialog med virksomheden. Dette **samarbejde skal fortsætte**, og Danske Ølentusiaster vil løbende orientere Dansk Retursystem om forbrugernes oplevelser og eventuelle problemer med at aflevere flasker og indkasserer pant.

10 **Danske Ølentusiaster ønsker ikke at afskaffe det nuværende pantsystem.** Det har været dyrt og besværligt at køre ind, men nu virker det efterhånden rimeligt de fleste steder. Systemet kan danne grundlag for et fælleseuropæisk system. Forbrugerne har dog følt, at det har taget urimeligt lang tid at få systemet til at virke. Man har tydeligvis indført et system, som ikke var teknisk udviklet, og forbrugerne har så fungeret som forsøgskaniner.

15 Danske Ølentusiaster ønsker at få løst problemet med de store mængder pantfri emballage, der i form af blandt andet øldåser indføres via **grænsehandelen**, og som udgør et massivt miljømæssigt problem.

20 Systemet er blevet lavet således, at pantautomaterne også kan modtage dåser fra for eksempel Tyskland, uden at der dog udbetales pant for disse. Det er imidlertid ikke alle butikker, der modtager dåser og flasker uden pant på, og desværre har forbrugerne ingen mulighed for at vide, hvilke butikker dette drejer sig om.

25 Derfor mener Danske Ølentusiaster, at det skal gøres **obligatorisk for alle butikker at skilte med, hvilke emballagetyper de modtager**. Ud over at give forbrugeren grundlæggende informationer om pantsystemet, vil skiltningen også virke som markedsføring af mulighederne for at returnere dåser til genbrug. Ydermere finder foreningen det hensigtsmæssigt, at man på sigt gør det **obligatorisk for alle butikker, der er tilmeldt Retursystemet, at modtage ikke pantgivende drikkevareemballage**. Dette vil med stor sandsynlighed reducere mængden af flasker og dåser, der ender med at blive henkastet i naturen, ganske betragteligt.

35 Som forbrugere oplever vi ofte, at automaterne tager en gyldig pantflaske, som den ikke udbetaler pant for. Ganske mange forbrugerne fortæller om oplevelser, hvor de skal gennem ubehagelige oplevelser, før de kan få deres retmæssige pant. For eksempel er nogen blevet beskyldt for at snyde, mens andre må skændes med de ansatte i butikken om, hvorvidt de overhovedet har krav på panten. I andre tilfælde er der tvivl om, hvor man skal henvende sig angående fejl ved automaten, og i flere tilfælde bliver man ikke kontaktet, når man trykker på den knap, der er opsat for at tilkalde hjælp.

40 Danske Ølentusiaster ønsker en **obligatorisk skiltning** af, hvad forbrugeren gør ved fejl; hvor henvender man sig? I kiosken, ved tryk på knap, eller...? Det skal ydermere stå klart ved automaten, hvilke rettigheder forbrugeren har.

45 Dansk Retursystem har i løbet 2005 udgivet et lille kort, hvorpå reglerne for retursystemet er ridset op på en let og overskuelig måde. Det bør gøres **obligatorisk for alle butikker at opsætte et lignende skilt** ved deres pantautomater. Dermed får både forbrugere og detailhandel lettere ved at gennemskue reglerne, hvilket vil føre til færre misforståelser og fejl i systemet. Generelt ønsker foreningen, at der gøres større indsats for, at butikkerne selv kommer til at kende reglerne bedre, ligesom der også fortsat skal informeres om reglerne til forbrugerne. Det vil være fordelagtigt at yderligere **forenkle reglerne**, da hverken butikker eller forbrugere har let ved at gennemskue dem.

Forbrugsmønsteret af dyre specialøl er ikke ulig det, man i mange år har kendt fra vinflasker. Danske Ølentusiaster mener derfor, at det kun er naturligt, at **vinflasker og spiritusflasker også inkluderes i pantsystemet**. Ydermere bør alle typer af **plastikflasker også inkluderes**.

Danske Ølentusiaster ønsker:

- Fortsat samarbejde med Dansk Retursystem A/S.
- At bevare det nuværende pantsystem.
- En stop for indførsel af store mængder pantfri emballage via grænsehandelen.
- Obligatorisk skiltning af hvilke emballagetyper, der kan afleveres ved de enkelte pantautomater.
- Obligatorisk skiltning af hvad forbrugeren gør ved fejl med pantautomaten
- Obligatorisk skiltning af reglerne for systemet samt mere information til butikkerne om reglerne.
- At alle butikker pålægges at modtage ikke-pantgivende flasker og dåser.
- En forenkling af reglerne for pantsystemet.
- At vin-, spiritus- og plastikflasker inkluderes i pantsystemet.

2. Europapolitik / EBCU

60 Danske Ølentusiaster vil gennem European Beer Consumer's Union (EBCU) **samarbejde internationalt** om for eksempel at påvirke den politiske lovgivningsproces i Europa-Parlamentet, når danske og europæiske ølforbrugere involveres. Ydermere vil foreningen udveksle erfaringer med andre europæiske ølforbrugerorganisationer om praktiske forhold som for eksempel
65 arrangering af ølfestivaler. Herved hjælpes ølforbrugere i hele Europa til at lære mere om godt øl.

65 Vi vil sammen med de andre ølforbrugerorganisationer promovere og støtte de europæiske bryggerier, der fremstiller kvalitetsbryg efter traditionelle principper. Dette betyder også en kamp for at **modvirke den koncentration**, som finder sted blandt større bryggerikoncerner, der derved får øget kontrol over markedet.

70 Danske Ølentusiaster ønsker, at der indføres et **fælleseuropæisk pantsystem**. Kun ved at indføre fælles regler, kan man komme det store problem med affald henkastet i naturen til livs. Det er ydermere foreningens forhåbning, at et fælleseuropæisk system vil gøre systemet lettere at håndtere for både forbrugere og producenter.

75 I flere lande har man defineret et særligt mål for alkohol, som forbrugere kan benytte til at beregne deres alkoholforbrug. I Danmark er en "genstand" defineret som 12 gram alkohol, men i England er en "unit" defineret som 8 gram alkohol, og i Finland er det 11 gram alkohol. I Danmark og i mange andre lande har man i flere år ført kampagner for, at forbrugerne kontrollerer deres alkoholforbrug ved at beregne det samlede antal genstande, de indtager, og netop derfor har man i
80 Bryggeriforeningen pålagt sine medlemmer at skrive antallet af genstande på øllets etiket. Genstandsbegrebet er dermed blevet et sundhedsmæssigt nøglebegreb, og derfor mener Danske Ølentusiaster, at der skal indføres en **fælleseuropæisk definition af en "genstand"**.

85 Det bør ydermere være et lovkrav, at alle bryggerier sammen med øllets alkoholprocent skriver flaskens eller dåsens samlede **alkoholindhold beregnet i antal genstande** på etiketten. Dette er særligt vigtigt set i lyset af det store danske importølsmarked, hvor det er blevet normalt at drikke øl fra udlandet, øl der vel at mærke ofte afviger fra almindelige danske pilsnerøl i både flaskestørrelse og alkoholprocent

Danske Ølentusiaster ønsker:

- Internationalt samarbejde til fordel for de danske og europæiske ølforbrugere.
- Et fælleseuropæisk pantsystem.
- At støtte individuelle bryggerier og mindske den bryggerikoncentration der i øjeblikket finder sted.
- Fælleseuropæisk definition af en "genstand".
- Obligatorisk beskrivelse af en øls alkoholindhold beregnet i antal genstande.

3. Bryggerierne, importørerne og detailhandelen

95 Danske Ølentusiaster har gennem længere tid haft et godt forhold til Bryggeriforeningen og Foreningen af Danske Bryghuse. Det er foreningens ønske, at dette **gode forhold skal bevares**, og at der skal samarbejdes mest muligt foreningerne imellem. Som eksempel ønsker Danske Ølentusiaster at samarbejde med de to bryggeriforeninger om planlægningen af **Øllets Dag**, der
100 afholdes den første lørdag i september hvert år. Kun via samarbejde kan man gøre dagen til en landsdækkende begivenhed, der slår igennem i befolkningen og i medierne. Danske Ølentusiaster ønsker, at de mange aktiviteter i foreningens lokalafdelinger suppleres med aktiviteter på bryggerier, i detailhandelen, i medierne samt på restauranter over hele landet.

105 Desværre har der været utallige tilfælde, hvor små mikrobryggerier har haft problemer med kvaliteten på øllet. Flaskeøl, der ellers har en holdbarhedsdato flere måneder ude i fremtiden, er surt og dårligt. Mikrobryggerierne er fuldt ud klar over problemet, og vi er bekendt med, at der arbejdes på sagen. Danske Ølentusiaster ønsker at bidrage til at hjælpe landets mikrobryggerier med at indføre **kontrol og forbedring af kvaliteten på mikrobrygget øl**. Der *skal* være bedre kvalitet på mikrobrygget øl.

110 Foreningen vil i dialog med bryggerier, importører og detailhandelen søge at påvirke disse til at finde et mere fornuftigt **prisleje på øl**, men også aktivt opfordre medlemmerne til at interessere sig for prisen og søge at påvirke denne, f.eks. gennem indkøbsvalg og gennem en prisoplysningsdatabase på foreningens hjemmeside.

Danske Ølentusiaster ønsker:

- At samarbejde med Bryggeriforeningen og Foreningen af Danske Bryghuse.
- Samarbejde om afholdelse af Øllets Dag.
- Bedre kvalitet og kontrol af mikrobrygget øl.
- Et mere fornuftigt prisleje på øl.

115 **4. Forbrugerrådet**

Danske Ølentusiaster har to pladser i Forbrugerrådets øverste myndighed, Rådsforsamlingen, der vedtager de overordnede politiske retningslinjer, samt vælger Forretningsudvalg og formand. Foreningen har i indeværende periode fået valgt en repræsentant til Forretningsudvalget, der er politisk initiativtager, vedtager politiske retningslinjer og strategiske mål samt varetager det økonomiske ansvar. Danske Ølentusiaster er således med til at tage stilling til mange aspekter af det forbrugerpolitiske arbejde i Danmark og til en hvis grad internationalt, idet Forbrugerrådet i Danmark er medlem af den europæiske forbrugerorganisation BEUC.

125 Vores placering gør således, at vi ikke kun beskæftiger os med vores egne forholdsvis snævre ølpolitiske interesser, men står sammen med de andre forbrugerorganisationer (der naturligvis også har hver deres individuelle dagsorden) på områder, der er til fælles gavn for forbrugerne. Vi **bakker derfor op omkring de vedtagelser og kampagner, der er besluttet i Forbrugerrådets politiske ledelse**, med mindre de går imod Danske Ølentusiasters vedtægter eller fastlagte strategi.

130 Danske Ølentusiaster er høringsberettigede i både Miljø- og Skatteministeriet. Foreningen ønsker så vidt muligt, at **høringssvar koordineres med Forbrugerrådet**.

Danske Ølentusiaster ønsker:

- At bakke op om Forbrugerrådets vedtagelser og kampagner, med mindre disse går imod foreningens interesser.
- At koordinere høringssvar til ministerier med Forbrugerrådet.

5. Alkoholpolitik

140 Der har de seneste år været arbejdet på at indføre fælleseuropæiske regler for **markedsføring af alkohol**. Disse regler kan blandt andet medføre, at alle reklamer for øl delvist skal dækkes af en advarsel om alkohols skadelige virkninger, på samme måde som man i dag kender fra tobaksvarer. Danske Ølentusiaster kan ikke støtte dette forslag. For det første er tobak ikke at sammenligne med alkohol. Det er veldokumentet, at alkohol i små mængder faktisk er sundt. De skadelige virkninger, der trods alt er ved et overforbrug, tror vi ikke kan forhindres med skræmmekampagner.

145 Danske Ølentusiaster ønsker, at markedsføring af alkohol i Europa foregår efter dansk model, hvor regler for markedsføring tilses af **Håndhævelsesudvalget**. Dette udvalg består af repræsentanter fra øl- og spiritusproducenter og handelsforeninger. Formanden er uafhængig, og Forbrugerrådet har permanent plads i udvalget. Alle kan frit indklage virksomheder for ulovlig markedsføring.

150 Konstaterer udvalget, at reglerne er overtrådt (for eksempel ved markedsføring rettet mod børn), kan det udtale kritik af den erhvervsdrivende, der er ansvarlig for den pågældende markedsføring. Erfaring viser, at Håndhævelsesudvalget fungerer effektivt.

Danske Ølentusiaster ønsker:

- Ikke at reklamer for alkohol pålægges regler som kendes fra tobaksreklamer.
- En europæisk model for markedsføring af alkohol som svarer til det danske Håndhævelsesudvalg.

6. Datomærkning og varedeklaration

155

En øl bliver ikke nødvendigvis for gammel, bare fordi den passerer holdbarhedsdatoen. Der findes eksempler på brygmestre, der aldrig vil drikke deres egen pilsnerøl, hvis den er ældre end 3 måneder, på trods af, at holdbarheden er sat til 1 år! Og der er folk, der foretrækker at gemme for eksempel portere, stouts og barley wines i 5-10 år eller endnu længere ud over sidste holdbarhedsdato. Endelig er der mange eksempler på, at helt små, nye mikrobryggerier ikke har ordentligt styr på kvaliteten, hvorfor øllet kan blive surt lang tid før sidste holdbarhedsdato,

160

Inden for øllets verden er der dermed betydelig mere brug for en produktionsdato. Danske Ølentusiaster mener derfor, at sidste holdbarhedsdato på øletiketter pr. lovkrav skal **suppleres med produktionsdato**.

165

Endvidere bør der på europæisk plan indføres **fælles regler for oplysningerne på etiketterne**, således at forbrugerne sikres for eksempel en komplet ingrediensliste uanset øllets oprindelsesland.

Danske Ølentusiaster ønsker:

- At holdbarhedsdatoen på øletiketter suppleres med produktionsdato.
- Indførelse af fælleseuropæiske regler for oplysninger på øletiketter.

170 **7. Andet**

175 Danske Ølentusiaster kræver, at værtshuse og restauranter ikke kun skilter med begreber som "store" og "små" fadøl. **Mængden af fadøl, der udskænkes, skal opgives på forhånd i centiliter**, og foreningen tager skarp afstand fra det bedrageri i form af **underskænkning**, der foretages på mange værtshuse. Forbrugeren skal vide, hvilken vare denne køber! Foreningen anbefaler, at fadøl udskænkes i **volumenmærkede glas**.

180 Der har gennem de seneste år været forsket meget i alkohol og sundhed. Der er ingen tvivl om, at et overforbrug af alkohol er skadeligt, men der er også meget klar dokumentation for, at små mængder alkohol faktisk kan være sundt. Danske Ølentusiaster ønsker fortsat **forskning i øl og sundhed**, specielt da større forståelse på området er grundlaget for Sundhedsstyrelsens anbefalinger om maksimalt alkoholforbrug.

185 Danske Ølentusiaster **tager skarp afstand fra eksklusivaftaler** og lignende, der forhindrer værtshuse og restauranter i frit at vælge, hvilke øl de kan servere. Foreningen vil i samarbejde med forskellige producenter af fadølsudstyr reklamere for initiativet Den Frie Hane, hvor værtshusene køber deres egne anlæg, som de fuldstændigt selv kan forvalte. Disse anlæg udstyres med topskilte med logo for Den Frie Hane for på den måde at signalere utilfredshed med eksklusivaftalerne.

190 Brugen af **ordet råfrugt** skal forbydes. Hvis der er tilsat ingredienser som majs, ris eller andet, der i dag betegnes som råfrugt, skal ingrediensernes rette navn skrives på etiketten. Foreningen ønsker, at øletiketter altid påføres en **komplet ingrediensliste**, således at alle tilsætningsstoffer og krydderier udspecificeres.

Danske Ølentusiaster ønsker:

- Mængden af fadøl, der sælges på værtshuse, skal på forhånd opgives i centiliter.
- Fadøl udskænkes i volumenmærkede glas.
- Fortsat forskning i øl og sundhed.
- Afskaffelse af alle eksklusivaftaler på ølområdet.
- Forbud mod brug af ordet "råfrugt" på varedeklarerationer.
- Komplette ingredienslister på øletiketter.